

DOCUMENT RESUM

PACTE D A S I G
Pacte per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere

Aprovat el 18 de novembre de 2014 a la Taula Redactora del Pacte per a la Diversitat Sexual, Afectiva i d'Identitat de Gènere a Terrassa i presentat a la ciutat de Terrassa el 3 de febrer de 2015

ÍNDEX D'AQUEST DOCUMENT

1. Introducció	p.3
2. El Pacte	p.3
3. Els eixos prioritaris de treball	p.4
4. El compromís	p.5
5. El mecanisme	p.5
6. La metodologia	p.5
7. Les entitats, institucions i sindicats que signen	p.5
8. ANNEX 1. Accions 2014-2015 per eixos	p.8

ALTRES ANNEXES QUE INCLOU EL DOCUMENT DEL PACTE SENCER, QUE NO INCLOU AQUEST DOCUMENT RESUM:

ANNEX 2. Fitxes de les accions 2014-2015

ANNEX 3. Diagnosi final. Principals conclusions

ANNEX 4. Recursos a Terrassa (*22 de juliol de 2014*)

ANNEX 5. Glossari Bàsic

BIBLIOGRAFIA

Per qualsevol dubte, ampliació d'informació, suggeriment, aportació..., podeu posar-vos en contacte amb el Servei LGTBIQ de l'Ajuntament de Terrassa: Gemma García Ciurana i Maria Cors Pedrol. Tel. 93 731 59 82 (extensió 3680); LGTBIQ@terrassa.cat, www.terrassa.cat/lgtbig.

PACTE PER A LA DIVERSITAT AFECTIVA, SEXUAL I D'IDENTITAT DE GÈNERE A TERRASSA

Introducció

Al llarg de la nostra història i en la nostra cultura, les persones amb orientacions afectives, sexuals i identitats de gènere diferents a les normatives han patit incomprensió i discriminació per part dels poders de l'Estat i de la majoria de la societat. No fa tants anys, al 1970, encara s'aprovava una llei que preveia l'internament en presons o centres psiquiàtrics de les persones homosexuals¹.

La lluita contra aquest maltracte ha aconseguit posar fi a la discriminació en l'àmbit legal, on s'ha assolit pràcticament la igualtat². Cal recordar però que resten encara aspectes importants a resoldre que afecten principalment les persones trans i intersexuals.

La realitat social però és una altra. Certament les persones LGTBIQ³ viuen amb molta més llibertat que fa uns anys però encara hi ha reductes importants d'incomprensió, de prejudicis, de discriminació, d'homofòbia, lesbòfobia, transfòbia, intersexofòbia i bifòbia.

Conscients d'aquesta realitat, diversos serveis de l'Ajuntament, diverses Institucions, Entitats i Sindicats s'han reunit en el marc de la Taula per a la Redacció del Pacte per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere a Terrassa amb la finalitat de treballar conjuntament per normalitzar les diverses orientacions afectives, sexuals i identitats de gènere diferents a les normatives, així com per combatre la discriminació per aquests motius.

El Pacte

Fruit d'aquest treball conjunt, declarem el següent:

Terrassa és una ciutat diversa, oberta i integradora, amb un llarg recorregut en el foment de la llibertat de les persones amb orientacions afectives, sexuals i identitats de gènere diferents a les normatives. Fruit d'aquesta experiència, els i les sotasignants ens hem reunit amb la voluntat d'agrupar esforços i incidir en els àmbits i espais que considerem prioritaris, conscients que encara resta molt camí per recórrer.

Desitgem una Terrassa que garanteixi el respecte a la pluralitat d'identitats de gènere i a les diverses orientacions afectives i sexuals. Una ciutat on es pugui ser el que se sent i estar lliurement amb qui s'estima o desitja.

¹ Llei sobre Perillositat i Rehabilitació Social

² Pel que fa a l'àmbit català, l'Estatut d'Autonomia preveu un concepte ampli de família, en el que hi queden expressament incloses les formades per persones LGTBI i estableix que «els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició social o l'orientació sexual, i també han de promoure l'eradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones». També cal tenir en compte la Llei 3/2005, del 8 d'abril, de modificació de la Llei 9/1998 del Codi de família, de la Llei 10/1998, d'unions estables de parella, i de la Llei 40/1991, del Codi de successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela. Aquesta llei estableix, essencialment, l'adopció per part de persones homosexuals. Recentment s'ha aprovat la Llei 11/2014 de 10 d'octubre de 2014 de drets de les persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i per l'eradicació de l'homofòbia, la lesbòfobia i la transfòbia al Parlament de Catalunya.

Pel que fa a l'àmbit de l'Estat, s'han dut a terme, en l'àmbit jurídic, una sèrie d'iniciatives legislatives, entre les quals cal destacar: la Llei 13/2005, de l'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni; la Llei 14/2006, del 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida; la Llei 3/2007, del 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones; la Llei 62/2003, del 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (articles 27 a 43); i la Llei Orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal.

³ Lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals, intersexuals i queers (a l'annex 5, trobareu un glossari)

Desitgem una Terrassa que defensi el dret a la igualtat contemplant la diversitat.

Una Terrassa que lluiti contra l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia, la intersexofòbia i la bifòbia quotidianament i des de diversos àmbits, com el cultural, l'esportiu, el lleure, el juvenil, l'escolar, el laboral, etc. Perquè la normalització de les diferents orientacions sexuals i identitats de gènere passa per un abordatge transversal que superi els organismes competents i l'associacionisme LGTBIQ.

Els eixos prioritaris de treball

Els i les sotassignants considerem que els eixos prioritaris d'intervenció són els següents:

1. Infància i adolescència: suport a infants i adolescents gais, lesbianes, bisexuals, trans i intersexuals.
2. Àmbit educatiu:
 - 2.1. Fomentar una escola que reconegui i expliqui des de la normalitat les diferents orientacions afectives, sexuals, identitats de gènere, i els models de família diversos i que qüestionï el model de la masculinitat hegemònica.
 - 2.2. Assegurar una atenció i entorn adequats a infants i adolescents gais, lesbianes, bisexuals, trans i intersexuals en els centres escolars, públics i concertats.
 - 2.3. Implicar l'àmbit de l'educació no formal de la ciutat en la difusió de models normalitzats sobre la diversitat afectiva, sexual i identitat de gènere, els models de família diversos i que qüestionï el model de la masculinitat hegemònica.
3. Àmbit sanitari:
 - 3.1. Fomentar un ambient respectuós amb la diversitat afectiva, sexual i d'identitat de gènere, tant des de l'administració com des de l'àmbit privat.
 - 3.2. Fomentar l'atenció adaptada a les dones lesbianes en l'àmbit ginecològic tant en les exploracions físiques com en la prevenció i tractament de les malalties de transmissió sexual.
 - 3.3. Alertar sobre les malalties de transmissió sexual, especialment del VIH entre els homes joves homosexuals i bisexuals.
4. Àmbit laboral:
 - 4.1. Fomentar un ambient respectuós amb la diversitat afectiva, sexual i d'identitat de gènere, tant des de l'administració com des de l'àmbit privat.
 - 4.2. Denunciar l'homofòbia, lesbofòbia, transfòbia, intersexofòbia i bifòbia.
5. Persones trans i intersexuals: facilitar que visquin d'acord amb el gènere sentit, afavorint la seva visibilitat i participació social.
6. Fomentar el coneixement, el respecte i l'adaptació a la diversitat sexual i als diferents models de família, així com promoure la lluita contra els prejudicis, l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia, la intersexofòbia i la bifòbia des de diferents àmbits:
 - 6.1. L'associacionisme LGTBIQ
 - 6.2. El món associatiu en general
 - 6.3. L'àmbit de la producció cultural
 - 6.4. Els mitjans de comunicació locals
 - 6.5. Àmbit jurídic
 - 6.6. L'Administració municipal
 - 6.7. La cooperació interadministrativa
7. Atenció especial a altres col·lectius LGTBIQ vulnerables, com les persones grans, les persones amb capacitats diverses i les persones pertanyents a entorns culturals i/o religiosos especialment discriminatoris.

El compromís

Les Entitats, Institucions, Sindicats i l'Ajuntament en Ple ens adherim al Pacte per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere a Terrassa tot comprometem-nos a:

1. Fomentar el respecte a la diversitat sexual i d'identitat de gènere com a valor a defensar des de l'entitat o institució, de la forma que escaigui segons l'àmbit d'intervenció propi.
2. Reaccionar davant actes d'homofòbia, lesbofòbia, transfòbia, intersexofòbia i bifòbia.
3. Posar en marxa les actuacions adients per a desenvolupar els eixos prioritaris de treball anteriorment esmentats, que facilitin el dret a la llibertat i la igualtat respectant la diversitat i garantint una activitat continuada al llarg de cada any.

El mecanisme

Els i les sotasignants del Pacte podran participar a la Taula del Pacte per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere a Terrassa com a membres o ser convidats/des quan es consideri oportú. Serà en aquest marc en el qual es prioritzaran, anualment, les accions a implementar segons els eixos, es farà seguiment de les accions i dels acords presos i se'n debatran les oportunes actualitzacions.

Amb la voluntat de coordinació i/o col·laboració entre les entitats i institucions membres de la Taula, i aquelles que ho facin en qualitat de convidades, es podran establir altres mecanismes de coordinació -com ara el telemàtic- al marge de l'assistència a les reunions.

La metodologia

L'Ajuntament presentarà a la Taula un informe sobre les accions previstes a l'annualitat 2015, per eixos, que contindrà el següent:

Descripció de les actuacions previstes amb objectius, continguts, mitjans necessaris, agents implicats i indicadors sobre l'assoliment dels objectius, així com altres mesures d'avaluació que es considerin.

Abans de finalitzar l'any en curs, es presentarà de nou a la Taula un informe amb l'anàlisi de les actuacions realitzades, el qual servirà com a base per a valorar, modificar i definir les actuacions dels anys propers.

Quan les accions siguin liderades per altres entitats, institucions o sindicats o bé realitzades per l'Ajuntament en col·laboració amb d'altres agents, l'informe sobre les accions es redactarà conjuntament.

Les entitats, institucions i sindicats que signen (per ordre alfabètic)

1. Actuavallès
2. Ajuntament de Terrassa
3. Arran Terrassa
4. Assessorament, Counselling, Orientació i Recursos per a Dones lesbianes, bisexuals i transsexuals (ACORD)
5. Associació Catalana de Residents Senegalesos
6. Associació de Comerciants de Ca n'Anglada

7. Associació de Mestres Alexandre Galí
8. Associació Dona més Dona
9. Associació LGTB Terrassa
10. Asociación de Inmigrantes Sin Fronteras
11. Candidatura d'Unitat Popular (CUP) Terrassa
12. CC.OO. Vallès Occidental - Catalunya Central
13. Casal de la Dona
14. Centre Cultural Terrassa de la Fundació Cultural Privada Caixa Terrassa
15. CGT Mútua Terrassa
16. Col·lectiu La Gallineta
17. Consell Esportiu del Vallès Occidental Terrassa
18. Consell Local de Joves de Terrassa
19. Consorci Sanitari de Terrassa
20. Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) de Terrassa
21. Escola El CIM
22. Escola Superior d'Audiovisuals de Catalunya (ESCAC)
23. Escola Tecnos de Terrassa
24. Esplai Bonaire
25. Esquerra Republicana de Catalunya a Terrassa (ERC -Terrassa)
26. Federació d'Associacions de Veïns de Terrassa (FAVT)
27. Fundació Enllaç
28. Grup Municipal de Ciutadans
29. Grup Municipal de Convergència i Unió
30. Grup Municipal Iniciativa per Catalunya Verds -Esquerra Unida i Alternativa (ICV-EUiA)
31. Grup Municipal Socialista
32. Grup Municipal Terrassa en Comú (TEC-E)
33. Il·lustríssim Col·legi d'Advocats de Terrassa
34. Joventut Socialista de Catalunya, Agrupació Local de Terrassa
35. Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya a Terrassa (JERC -Terrassa)
36. Minyons de Terrassa
37. NEWT Terrassa i comarca S.L.
38. Oficina de Relacions amb la Comunitat de Mossos d'Esquadra de l'Àrea Bàsica Policial
Terrassa
39. Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), Agrupació Local de Terrassa
40. Sindicat de l'Administració Local de Treballadores i Treballadors (SALT)
41. Societat Municipal de Comunicació de Terrassa
42. Solidaritat Catalana per a la Independència, Secció Local de Terrassa
43. UGT Vallès Occidental
44. Unión Cultural Latinoamericana de Terrassa

ANNEX 1. Accions 2014-2015 per eixos

1. Infància i adolescència: suport a infants i adolescents gais, lesbianes, bisexuals, trans i intersexuals.

1.a) Preveure un mecanisme que permeti que les persones menors d'edat puguin rebre atenció confidencialment (sense el permís familiar) per part de professionals especialistes en la temàtica, d'acord amb els drets reconeguts de les persones menors.

1.b) Formació per als equips professionals que atenguin infants i joves (pel que fa a l'Ajuntament, l'equip de l'àmbit de Cohesió i Benestar Social)

2. Àmbit educatiu:

2.1 Fomentar una escola que reconegui i expliqui des de la normalitat les diferents orientacions sexuals, identitats de gènere, els models de família diversos i que qüestionï el model de la masculinitat hegemònica.

2.1.a) Formació per al professorat de centres de primària i secundària públics i concertats.

2.1.b) Oferir, als centres educatius de primària i secundària públics i concertats, materials, tallers o altres activitats de sensibilització enfocades a facilitar que infants i joves tinguin una actitud de respecte envers la diversitat sexual, posant l'èmfasi en l'anàlisi crítica dels models de masculinitat i feminitat tradicionals i en la identificació dels rols, estereotips i prejudicis que poden propiciar el rebuig o les agressions LGTBfòbiques.

2.1.c) Explorar la possibilitat d'iniciar un treball de revisió dels llibres de text de les principals editorials per tal d'informar al professorat de primària i secundària que els usen -i a les editorials- dels continguts que no s'adiuen als principis d'aquest Pacte.

2.1.d) Promoure treballs de recerca de batxillerat en què l'alumnat analitzi els llibres de text que s'han utilitzat o que s'utilitzen al seu centre, per identificar aspectes sobre orientació sexual i identitat de gènere que caldria revisar⁴.

2.2 Assegurar una atenció i entorn adequats a infants i adolescents gais, lesbianes, bisexuals, trans i intersexuals en els centres escolars públics i concertats:

2.2.a) Formació per al professorat de centres de primària i secundària

2.2.b) Formació per a les mares i els pares des de les AMPAs, entre d'altres.

2.2.c) Formació per als membres de les associacions estudiantils.

2.2.d) Iniciar els treballs necessaris per a incorporar a l'enquesta biennal que elabora el Servei de Salut i Comunitat de l'Ajuntament, preguntes que permetin conèixer la possible existència d'assetjament per raó d'orientació afectiva, sexual o d'identitat de gènere entre l'alumnat.⁵

2.2.e) Creació i distribució de material audiovisual per sensibilitzar l'alumnat d'educació secundària contra l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia, la intersexofòbia i la bifòbia.

2.2.f) Incorporar la formació de temàtica LGTBIQ en el programa de Formació Multiesportiva del Consell Esportiu per a especialistes en educació física.

2.3 Implicar l'àmbit de l'educació no formal de la ciutat en la difusió de models normalitzats sobre la diversitat afectiva, sexual i identitat de gènere.

2.3.a) Formació per a educadors/es, monitors/es i voluntariat del lleure infantil i juvenil, així com altres àmbits que es considerin.

2.3.b) Incorporar la formació de temàtica LGTBIQ en el programa formatiu per a monitores i monitors esportius.

2.3.c) Oferir materials, tallers o altres activitats de sensibilització enfocades a facilitar que infants i joves tinguin una actitud de respecte envers la diversitat sexual, posant l'èmfasi en l'anàlisi crítica dels models de masculinitat i feminitat tradicionals i en la identificació dels rols, estereotips i prejudicis que poden propiciar el rebuig o les agressions LGTBfòbiques.

⁴ Les accions c i d poden ser complementàries o substitutòries una de l'altra, en funció de la resposta obtinguda per la comunitat educativa (alumnat i professorat) i altres agents que hi puguin participar.

⁵ Estudi de Monitorització Conductes Salut d'Adolescents de Terrassa. Mostra representativa de 1.300 alumnes de 14 a 18 anys. La propera enquesta es farà al 2016.

3. Àmbit sanitari:

3.1 Fomentar l'atenció adaptada a les dones lesbianes en l'àmbit ginecològic tant en les exploracions físiques com en la prevenció i tractament de les malalties de transmissió sexual.

3.1.a) Formació per al personal sanitari

3.1.b) Oferiment de material per al personal sanitari i les pacients

3.2 Alertar sobre les malalties de transmissió sexual, especialment del VIH entre els homes joves homosexuals i bisexuals.

3.2.a) Difondre a diferents entorns i espais la disponibilitat de recursos per a realitzar la prova ràpida del VIH de forma gratuïta i confidencial

3.2.b) Realitzar, conjuntament amb les entitats LGTBIQ, accions d'informació adreçades al col·lectiu.

4. Àmbit laboral:

4.1. Fomentar un ambient respectuós amb la diversitat afectiva, sexual i d'identitat de gènere, tant des de l'administració com des de l'àmbit privat.

4.2. Denunciar l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia, la intersexofòbia i la bifòbia.

5. Persones trans i intersexuals: facilitar que visquin d'acord amb el gènere sentit afavorint la seva visibilitat i participació social.

5.a) Promoure que la documentació relacionada amb equipaments municipals, entitats i institucions respectin la identitat de gènere (per exemple, els carnets d'abonats/abonades).

5.b) Impulsar la redacció d'un protocol que garanteixi que les persones trans rebran informació sobre totes les alternatives⁶ i, si ho desitgen, una atenció mèdica especialitzada a Terrassa.

5.c) Fer una campanya informativa per fomentar que als centres educatius i sanitaris les persones trans i intersexuals siguin tractades i anomenades d'acord amb el gènere amb què s'identifiquen⁷.

6. Fomentar el coneixement, el respecte i l'adaptació, a la diversitat sexual i als diferents models de família, així com promoure la lluita contra els prejudicis, l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia, la intersexofòbia i la bifòbia des de diferents àmbits:

6.1 L'associacionisme LGTBIQ

6.1.a) L'Ajuntament continuarà amb la línia de subvencions específiques per a les accions vinculades amb la temàtica LGTBIQ i posarà a l'abast de les entitats que duguin a terme iniciatives en el marc del present Pacte els recursos de què disposi.

6.1.b) L'Ajuntament continuarà donant suport institucional a les entitats i iniciatives LGTBIQ.

6.1.c) Iniciar una campanya informativa sobre les aplicacions de la *Llei 11/2014 de 10 d'octubre per a garantir els drets de les lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*.

6.2 El món associatiu en general

6.2.a) L'Ajuntament oferirà recursos diversos per a treballar la temàtica en el marc de l'entitat (materials, tallers, xerrades, activitats, etc.)

⁶ No totes les alternatives passen necessàriament per un procés medicalitzat

⁷ D'acord amb l'article 23 de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

6.3 L'àmbit de la producció cultural

6.3.a) Promoure la programació d'espectacles i activitats culturals que visualitzin l'existència de la diversitat afectiva, sexual i d'identitat de gènere.

6.4 Els mitjans de comunicació locals

6.4.a) Producció d'espais informatius on es tracti la temàtica

6.4.b) Fomentar la visibilització normalitzada de les diferents orientacions afectives, sexuals, identitats de gènere i models de família

6.5 Àmbit jurídic

6.5.a) Formació per a professionals

6.6. L'Administració municipal

6.6.a) Formació per a professionals (policia municipal, personal de Serveis Socials, etc.)

6.6.b) Visibilització del compromís amb la igualtat de tracte respectant la diversitat i la no discriminació per raó d'orientació afectiva, sexual o identitat de gènere.

6.6.c) Promoure un llenguatge inclusiu en els documents, models i formularis que es generin en la tramitació administrativa.

6.6.d) Difondre l'existència del Servei d'Atenció a la Diversitat Sexual de l'Ajuntament a tota la ciutadania.

6.7. La cooperació interadministrativa

6.7.a) Assegurar el treball conjunt i la cooperació amb les administracions supramunicipals, tant pel que fa a la normativa vigent⁸, com per afavorir l'intercanvi de coneixements, recursos, iniciatives, etc.

7. Atenció especial a altres col·lectius LGTBIQ vulnerables, com les persones grans, les persones amb capacitats diverses i les persones pertanyents a entorns culturals i/o religiosos especialment discriminatoris.

7.a) Formació al personal d'Atenció Domiciliària.

7.b) Informació i oferiment de recursos per a organitzacions de l'àmbit concertat/privat que treballen amb aquests col·lectius, com les residències per a la tercera edat o Centres Especials de Treball per a persones amb capacitats diverses, entre d'altres.

7.c) Estar amatents a les inquietuds i necessitats específiques d'aquests col·lectius més vulnerables.

⁸ Recentment s'ha aprovat la Llei 11/2014 de drets de les persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i per l'eradicació de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia al Parlament de Catalunya, de 10 d'octubre de 2014, amb el suport de la gran majoria de forces polítiques.